

Ščepan Tvardoh: *MORFINA* (odlomak)

Otvara oči. Leži, leži pored supruge, pored sina, a ipak leži sam iako leži pored supruge, pored sina. Ja stojim iza njega. Noć je, oktobar je, hladno je i provejava prvi sneg. Rat je i gradom vladaju Nemci.

Otvara oči i ne zna: probudio li se ili sanja njihovu bračnu spavaću sobu, građanski nameštaj, suprugu, prozor, nekad svetli pravougaonik, osvetljen svetlošću gasnih lampi, danas tamni pravougaonik, tamni besvetlošću poraženog grada. Noć je. Dakle probudio li se ili sanja?

Probudio se. Diže se na krevet, njegove slepoočnice pulsiraju i pulsira njegova griža savesti: uzeo je morfijum, koji je pripadao ranjenicima. Pripadao je Poljskoj. Vara suprugu sa tom ženom, pokvarenom, odvratnom, divnom ženom koja se pred njim razgolićuje kao Menada, istura međunožje i koja ga ljubi onako kako ne bi nikad dozvolio da ga poljubi supruga.

Sa grižom savesti ustaje sa kreveta, u stanu je hladnjikavo, ložać verovatno štedi ugalj. Uvija se u topli šlafrok, šta li je sad ovaj šlafrok, nekada je bio šlafrok u kome je radio, u koji se uvijao dok je sedao za drvenu ili voštanu tablu za crtanje ili za pisaću mašinu, a sad je šlafrok rezervnog potporučnika iz 9. puka ulana iz Trembovle, koji se prikriva. Mobilizacija, iz Varšave do Trembovle, ratna maršruta, na zapad, na istok, preko šuma, sučeljavanje, pucanje, pokrivanje, bežanje i natrag u Varšavu, kapitulacija, a sad u šlafroku, u svom toplom šlafroku, kao da rata nije ni bilo, samo je prozor ugašen.

Ovo je kapitulirani šlafrok. A šta ako dođu Nemci, ako zarobe?

Misli na Salu. Mislim na Salu. Ne želim da mislim na Salu.

Ipak mislim na Salu.

Sala. Salome. Zatim: Hela, Helena. Zla Helena, podla Helena želi

mi smrt, želi da poginem za Poljsku. Salome, moja Salome me obožava kao Boga. Za Salome je čak i moj smrad svetinja.

Gluposti, gluposti, gluposti. Helena mene voli stvarno. Stvarnom ljubavlju. Salome je riđa ludača. Salome će popiti moju krv.

Tako mi je rekla kad smo se prvi put videli, pre nego što sam je nacrtao. Plesali smo u rasplamsanoj Adriji, lusteri su kružili, mi smo se vrteli, a ona se priljubila uz mene celim telom, ispružila se da mi doseže uvo ustima i šapnula je: popiću tvoju krv. Pa je zatim polizala moje uvo.

(Szczepan Twardoch, „Morfina”, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2012, str. 44-45.)